

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció i Administració

General Barceló, —1.—2.ª

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes a n-es qui s'ho guany

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca-l'amo Andreu Alcover, Plaça del Palau, 2.

A Palma: Llibreria d'En Guasp, Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Ernest Frau, Brossa.—Llibreria d'Alomar y Fontdevila Brossa

Parla En Revenjoli. Escoltau i oïren

Etzufada

Se'n mereixen una de bona bona ses elepes anticlericals, que segueixen sense fer petjada drete, fenthe de tortes tantes com poren i les ne inspira En Barrufet, de qui son missatges naturals i que'l serveixen ab un zel, que's cabeys s'alsen des cap sols de pensar sa paga que'n tendrán: es foc de l'inforn per un eternum.

I

S'«Animalot pudent» mentint com un canalla

Es gran noningú diu que «a s'hostal de la Madame (Paris)» «capellans i frares» porquetgen contra el sisè ab «camareres». Ni a Paris e-hi ha tal «hostal», que sapiguem (i si no, que mos diga s'«Animalot an-e quin carrer i casa de Paris se troba), ni es ver que hi haja a Paris cap lloc senyaliat aont «capellans i frares» fassen lo que suposa s'«Animalot. Ment tan alt com es s'«Animalot quant suposa això de «capellans i frares» «a s'hostal de la Madame». Sols un canalla com s'«Animalot pudent» es capaç de tirar sense cap fonament de veritat, aqueixes senyades d'immundicia demunt es bon nom des *Ministres de Deu*, d'ets *Uniguts del Senyor*. ¡Això es lo que pot esperar sa Relligió de noninguns com s'«Animalot pudent».

II

Ja n'hi ha de fam!—Un mot sobre Portugal

S'«Obreretxo Balear» dissapte passat mos conta que dins un parey d'anys tothom a Espanya se serà fet republicà ab so miray que tendrán de lo bé que anirà a Portugal ab sa República. ¡Com se coneix que's paperetxo socialistetxo escriu per quatre torrapipes i terrolers que's mamen es dit i que les poren fer creure que ets ases volen! ¡No, socialistetxos! sa República de Portugal no serveix per fer republicans, sino monárquics! Si, basta veure lo tort i malament i a la bordellesca que va tot a Portugal des que tenen República, per un ferse monárquic si no hu era; i si hu era, per fer-s'hi més.

Un amic nostros que hi es estat a Portugal no fa gayre, i no quatre o cinc dies, que no basten per conèixer com sa troba una nació, sino que hi es estat mesos, a Lisboa precisament, i no es qu'ell estiga afiliat a cap partit polític; idò aquest amic nostros s'altre dia de pagès mos ne va fer una de pintura de com van ses coses de Portugal des que hi ha sa República, de lo més ferest. Diu que hi ha rebumboris continuament, que negú sa fia de negú, que sa gent més rica, fins republicans que tenen qualque cosa que perdre, fugen de Portugal, per no esserhi demés; que tothom se queixa delo malament qu'están, perque se troben pitjor que no estaven baix de sa Monarquia, i això qu'ells es figuraven que ab sa República allò havia d'esser *Lonja*, una especie de *Ciutat de Gaeta*, que negú hauria de fer feyna, i que manetjarien a palades es di-

ners, fins an es punt de que les farien nosa p'es carrers per passar. Aquest amic nostros ha viscut a altres repúbliques, i les trobava ben passadores i que no hi feya mal viure, pero que a sa de Portugal succeeix tot lo contrari. A ses repúbliques aont es estat llargues temporades, la gent gaudia de llibertat, això es, que cadascú feya lo que li dava la gana, mentres no sortís de sa lley. Res d'això ha vist a Portugal, sino es despotisme més descarat i sa tirania més desvergonyida des canalles i revolucionaris contra sa gent d'orde i de bè, des descreguts i impios contra es qui practiquen sa relligió. Es que sa República de Portugal entén sa llibertat just p'es republicans, inimics de Deu i del Rey; p'es qui no son inimics de Deu i del Rey, no n'hi ha de llibertat, sino opressió, vexacions, un jou feixuc de tot, insoportable. Es capellans no poren anar vestits d'hàbits sacerdotals; a ses esglésies just poren dir misses, pero res de sermons ni altres actes de culte per l'estil. Allà per una sospita de no res ágafen un homo, n'ágafen a dotzenes, i les embarquen, i ja no les veuen pus. I ab tot això es republicanetxos des que hi ha de per aquí fan córrer que sa República a Portugal no s'es firmada cap sentència de mort; allà ont es públic que son a centenars ses persones que sa República de Portugal ha enviades a l'altre, just p'es crim de no esser republicans.

Aquest amic nostros se va fer coneixent a Lisboa d'un des Ministres de sa República, i aquest li contá que tal República es un cent-peus, un desgavell, aont no hi ha pany qui serv ni romana que trega, que no s'entenen ni saben que's pesquen es qui dirigeixen sa cosa pública, que no tenen homos bons per governar i que sa gent es ingovernable. Li confessá aquell Ministre qu'ells, per tombar sa Monarquia i posar sa República, hagueren de prometre a tots es qui cobraven de s'Estat, que les pujarien de sou i de grau, i qu'ara se troben que no es possible per lo quant es pedás no basta: lo qual, afegit an es disgust tan natural des qui no son republicans, crea un estat general d'avorriment, de queixa, de protesta, que fa que casi negú n'está content des nou orde de coses, es a dir, des desorde horrible que reyna de cap a cap de sa nació. De manera qu'aqueix Ministre va expressar devant es nostros bon amic sa por que tenia, i que no era ell tot sol que la tengués, que tot això de sa República no acabi ab sa desfeta de Portugal, i que l'Espanya, França i Inglaterra s'ho repartesquen un tros per hom. Aqueix Ministre considerava qu'encara això seria lo millor que poria succeir a Portugal.

Ja sabem que's nostros republicanetxos bobianetxos dirán que tot això es mentida perque no los convé; pero es tan ver com s'es dita missa avuy qu'aquell amic nostros mos digué tot això, i no creym qu'ell s'ho tregués des cap, sino que's ben ver per lo quant es una persona molt formal, no coneguda per mentidera, i que no parla per passió política perque no es estat may polític i manco inimic de sa República en sí, ja qu'ell alaba prou altres repúbliques aont ha viscut. Es una persona ben coneguda dins Manacor i fora de Manacor i apreciada de tothom.

III

Com a cans i gats

Es socialistetxos demunt s'«Obre Balear» i es sindicalistetxos demunt *El Rayo* segueixen esclenxantse, dientse es nom des porc sobre qui es més socialista o més anarquista o més Pere-Peixet-ferro-de-baldufa. An això se reduexen es socialisme i es sindicalisme: a arrieses, barbaridats, desconcordies, barayes, desgavells, escándols.

Lo més petit que diu un socialista demunt s'«Obre Balear» a un sindicalista de *El Rayo*, es demanar per aquest un «aubardá». ¡O si n'havien de fer d'aubardans per tots es socialistes i sindicalistes que n'han mester, molta de feyna tendrien ets *aubardaners*.

Ja'n quedarien ben poquets de socialistetxos i sindicalistetxos sense sa cosa demunt ses costelles, subjecta ab ses cingles pe'sa panxa i sa tafarra devers ses anques. ¡Ja farien sa seua planta!... sa que les pertoca.

IV

Ja acaben es menuts de tot

Si, se veu que ja les acaben ets es-criguedoretxos des paperot socialista de Ciutat qu'escruien aquells enflays de mentides i d'infamies contra es Clero, baix des titol *Luxuria clerical*. A forsa de plomarse es genóys son arribats an es sigle XVI, i fan a sobre qu'avuy acabarán sa posta i *concluirá*. I es molt salada aqueixa *luxuria clerical* del sigle XVI, que consistí ab «sa reforma de Luter, es Concili de Trent, es Reneixement» i «sa fundació de s'orde d'ets jesuïtes». Aquí gratehi!

«Sa reforma de Luter»? ¡Vol dir «era necessaria»?

Que «sa reforma de Luter» va esser en gran part «luxuria clerical» es ben ver. Si En Luter en trobá tants que'l seguien, se va deure en gran part a que declará abolida per molts sa lley de Deu sobre castedat, i ell en doná s'exemple aplegantse ab una monja desmonjada, ell qu'era un fratre desfratat. I ets altres caporals des protestantisme feren dos diners de lo meteix. De manera que sa «reforma» d'En Luter, que s'«Obreretxo Balear» diu qu'era «necessaria», consistí, no en subjectar ses passions a sa lley, no en fer entrar p'es cavat ses voluntats i ets enteniments d'ets homos, imasantlos es *jou del Bon Jesús*, sa lley puríssima i santíssima de l'Evangeli, sino que consistí «sa Reforma de Luter» en suprimir easi tota sa lley, no deixantne més qu'un fil prim que no serveix per subjectar més que qualque mosquit beneyt. ¡E-hu va esser ben original aquella «reforma» d'En Luter! ¡Fora cumplir es vot fet a Deu de viure en castedat! ¡fora dijunar! ¡fora fer penitencia! ¡fora obligació d'anar a missa ni d'acostarse per res a l'Esglesia! ¡fora estar subjecte a cap autoritat en coses de fe i de Relligió! ¡L'Evangeli! ¡Qu'es l'Evangeli, segons En Luter? Es sa paraula de Deu, pero que cadascú la pot entendre així com li doni la gana, fins a s'estrem de poder creure que no es tal *Paraula de Deu*, com e-hi ha haguts i hi ha avuy milenars de protestants que hu proclamen i hu

defensen! ¿Qui no hu sap que s'indiferentisme, s'incrudulitat i s'ateisme son fiys i conseqüencies naturals des protestantisme; son corcs que roeguen es cor des protestantisme, que ja faria estona que seria mort i re-demort si no fos per lo que conserva des Catholicisme. Si, si se conserva es Protestantisme com a creencia cristiana, es en quant deixa d'aplicar a l'Evangeli i a la Sagrada Escriptura es principi fonamental d'En Luter: s'interpretació de la Sagrada Escriptura, feta per cada u sense subjecció a cap Autoritat posada per Deu per dur ets homos p'es *camí de Deu* cap al cel.—¡I sortim ara s'«Obreretxo Balear» dient que «sa reforma d'En Luter era necessaria»! Si, per matar sa Relligió del Bon Jesús, si fos possible que ets homos la matassen; per ferli tot es mal possible, ja que no era possible matarla; per això i sols per això era «necessaria» «sa reforma de Luter». Es ben segur que En Barrufet no se'n ha pensada may cap de tan perjudicial a sa Relligió de Deu com «sa reforma de Luter». No es estrany que a missatges d'En Barrufet tan reconsagrats com ets es-criguedoretxos de s'«Obre Balear» els-e sembli tan bé «sa reforma de Luter». Cadascú sap quin pa l'assacia.

¿Ay es Concili de Trent? ¡¿que'n sap s'«Obreretxo Balear»?

Ara vegem ets altres casos de *luxuria clerical* que cita es paperot socialista com a succeïts an es sigle XVI: «es Concili de Trent», «es Reneixement» i «sa fundació de s'Orde des Jesuïtes». ¿No es ver qu'eren una *luxuria clerical* de molts de bemols? Es Concili de Trent lo que va esser, sa gran bateria que Deu haja inspirada may a l'Esglesia contra «sa reforma de Luter», contra tots es desordres i desgavells que ses passions i miseries humanes havien introduïts demunt la terra i qu'eren causa de totes ses causes des mals de l'Esglesia. Es Concili de Trent lo que va esser, sa trava més grossa i es dogal més estret i qu'ha fermada més curt sa *luxuria clerical*, com e-hu demostra s'historia.—¡I no obstant, s'«Obreretxo Balear» té sa poca alaxta de dir que tal Concili «separá» «l'Esglesia» «de ses vies des progrés»; que la «declará» «inimiga explicita de sa civilització»; que desde es moment que «promulgá» tal Concili, «rebutja i odia tot lo que enalteix i dignifica s'homo»; que «es Concili de Trent» ab ses seues decisions ha separada l'Esglesia de sa civilització humana; i qu'«ella i negú més qu'ella ha desacreditades ses doctrines de Cristo».

Veyam jo es-criguedoretxos des paperot socialista! esplicavos una mica més sobre aquest Concili. A veure qu'es que va fer aquest Concili contra «tot lo que enalteix i dignifica s'homo»? ¿Amb-e que «separá» l'Esglesia de ses vies des progrés» i «de sa civilització humana»? Veyam parlu, grans gonelles! Pero ¿i que sabeu voltros des Concili de Trent? ¿Heu lletgides may ses lleys ni es cánons que doná aquest Concili? ¡Si comensen per estar en llatí! i ¿quin de voltros en sap brot de aquesta lengo tan... *clerical*? ¡Es «Concili de Trent» anar cuantra «tot lo que enalteix i dignifica s'homo»! ¿No es tal volta lo que més «enalteix i dignifica s'homo» sa llibertat humana? Idò ¿que va fer

